

Gluren bij de Buren

Een kijkje in de keuken van integrale specialistische jeugdhulp

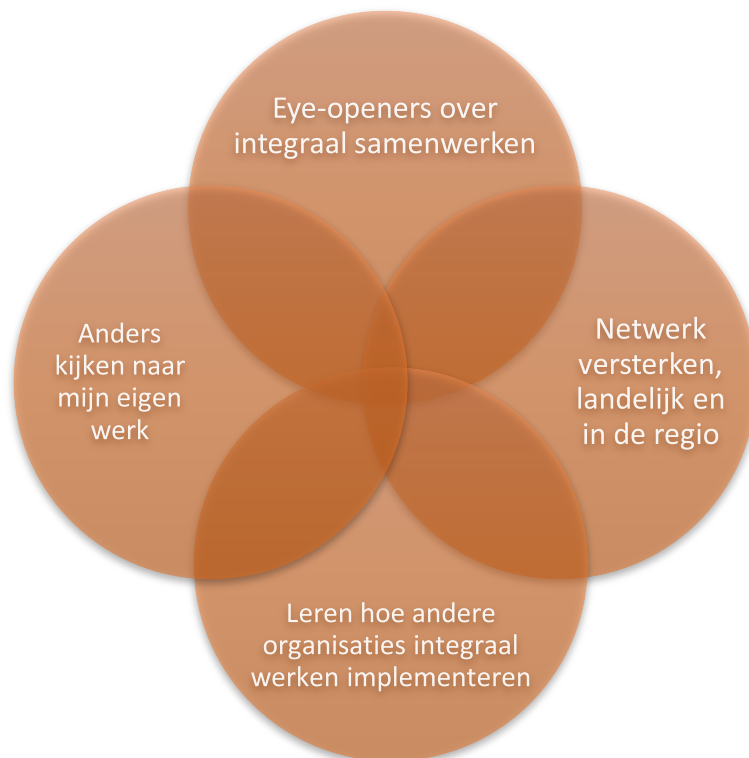
Kinderen en gezinnen met meervoudige en complexe problemen hebben baat bij integrale hulp vanuit meerdere specialismen, zoals jeugd- en opvoedhulp, jeugd-ggz, jeugd-LVB, verslavingszorg en speciaal onderwijs. Integrale specialistische jeugdhulp richt zich op meerdere leefgebieden van een kind, zoals school, sport, ouders en vrienden. De deskundigheid vanuit verschillende sectoren komt samen en slaat een brug tussen generalistische en specialistische jeugdhulp. Tegelijkertijd is het nog zoeken naar hoe dit precies vorm moet krijgen zodat kinderen en gezinnen de best mogelijke zorg ontvangen. *“Juist dat integrale beeld is zo belangrijk; helemaal bij kinderen, maar dat is vaak zo lastig te organiseren”*. De behoefte om op deze vlakken van elkaar te leren groeit.

In het project Gluren bij de burens kijken professionals over de schutting bij een collega-organisatie, om te leren hoe zij integrale hulp geven. Ze leren van elkaar, doen inspiratie op, of duiken samen in een integraal vraagstuk. Leren door te doen, op bezoek gaan, observeren, vragen stellen, samen reflecteren is een effectieve manier van leren. Het leert professionals over hoe anderen het doen maar het geeft hen óók een reflectie op het eigen werk.

Opbrengsten Gluren bij de Buren 2021

- 18 deelnemende jeugdhulp en onderwijsorganisaties uit heel Nederland
- 11 uitwisselingen over integrale specialistische jeugdhulp
- 1 plenaire online inspiratie meeting met 50 deelnemers

Levert kijken in elkaars keuken iets op? Ja! Dit waren de meest genoemde opbrengsten:

Leervragen over integrale specialistische jeugdhulp

Integrale specialistische jeugdhulp organiseren heeft ontzettend veel lagen. Dat bleek wel uit de enorme verscheidenheid aan onderwerpen waarover professionals wilden uitwisselen. Een greep uit deze leervragen en onderwerpen:

Regie en samenwerking met gezinnen

- Hoe geef je een gezin regie in een traject waar veel zorgverleners bij betrokken zijn?
- Waar ligt de regie bij hulpverlening binnen een gezin als er sprake is van onveiligheid?
- Hoe kom je tot een waardevolle samenwerking tussen kind ouders en zorgverleners?

Gezamenlijk visie en taal ontwikkelen op integrale jeugdhulp

- Hoe ga je om met verschillende organisatieculturen en andere taal?
- Hoe kun je een gezamenlijke overstijgende visie ontwikkelen?

Implementeren van integraal samenwerken

- Hoe zorgen andere instanties ervoor dat het integrale werken doorlopend wordt ingezet?
- Wie heeft de regie in de samenwerking met andere organisaties?
- Hoe geef je leiderschap vorm bij integrale zorg?
- Hoe kom je tot een structureel gezamenlijk hulp aanbod?

Scholing en professionele ontwikkeling en identiteit

- Hoe houd je je eigen expertise op peil in een integraal samenwerkingsverband?
- Welke vaardigheden zijn belangrijke bij integraal werken en hoe besteed je daar aandacht aan?
- Wij zijn op dit moment de enige aanbieder in de regio voor jongeren met een licht verstandelijk beperking. Is er wel voldoende LVB expertise in andere teams?

Samenwerking met gemeentes en financieringsstromen

- Hoe regel je de financiering van integrale zorg?
- Hoe zorgen we ervoor dat andere organisaties en ook gemeentes voldoende weten wat wij te bieden hebben?
- Hoe betrek je verwijzers bij de start van de integrale hulpverlening?

Best practices en geleerde lessen

Voor integraal samenwerken is niet één recept. Juist door 1 op 1 uit te wisselen met iemand van een heel andere organisatie kwamen professionals op nieuwe ideeën, keken ze in de spiegel, legden ze nieuwe contacten en spraken ze soms zelfs vaker af. Een greep uit de tips en goede voorbeelden die professionals elkaar aanreikten:

Regie en samenwerking met gezinnen

- Verwachtingsmanagement vooraf goed regelen. Gezin stelt doelen. Afspreken met wie het gezin gaat evalueren.

Gezamenlijk visie en taal ontwikkelen op integrale jeudghulp

- Organiseer integrale (inter)visie bijeenkomsten met het team dat integraal gaat werken. Vanuit welke visie werk je nu en vanuit welke visie willen wij werken?
- Leg de gezamenlijke overstijgende visie/ werkwijze vast in een bestuurlijk akkoord
- Onderzoek welke werkwijzen integraal kijken en werken kunnen ondersteunen, zoals het 7 factoren model

Implementeren van integraal samenwerken

- Bied bij de implementatie veel ruimte voor de professional en diens professionele identiteit. Vragen stellen zoals: wat doet integraal gaan werken met jou als professional? Ruimte geven voor angst, zorg en twijfels. Storytelling kan helpen.
- Schep een cultuur waarin mensen vragen durven te stellen om te kunnen leren
- Enkele concrete best practices : 1. reizend integraal specialistische team voor kleinschalig wonen. 2. De diagnostische bus. 3. Nieuwe integrale organisatie bestaande uit 8 verschillende organisaties met verschillende disciplines.

Scholing en professionele ontwikkeling en identiteit

- Als je een integrale aanpak wilt, dan verandert ook de identiteit van de professional mee. Een verschuiving van nadruk op professionele kennis naar een focus op nieuwsgierigheid, samenwerking, gelijkwaardigheid en gedeelde kennis.
- Voldoende kennis ontwikkelen rondom integraal werken met specifieke groepen, zoals 18-/18+ en jongeren met een LVB.
- In de opleidingen al aandacht geven aan 'integraal vakmanschap'.

Samenwerking met gemeentes en in wijken

- Intakegesprekken samen met de gezinnen en verwijzer doen.
- Integrale gebiedsteams waarbinnen medewerkers werken met verschillende achtergronden en expertises.
- Verbinden van informele en formele steun binnen gezinnen
- Het belang van wijkgericht voorop zetten, waardoor bepaalde opvallendheden binnen wijken veel eerder gesignaleerd worden

Integraal specialistische jeugdhulp: een reis van groei

Uitwisseling maakt je sterker, zeker over zo iets complex als integrale specialistische jeugdhulp waarbij de route nooit uitgestippeld is. Integrale hulp is samen op reis gaan, met collega professionals en met het gezin. Het gaat om de tijd nemen om in te zoomen. Maar ook uit te zoomen. Die reis is nooit klaar. Als je hem samen maakt, maak je de afstand kleiner en ben je beter uitgerust dan daarvoor.

Nieuwsgierig? Kom ook Gluren. Blijf via de site op de hoogte van [Gluren bij de Buren](#) en het [platform integrale specialistische jeugdhulp](#).

Visualmarks maakte op basis van de Gluren bij de Buren uitwisselingen 2021 deze praatplaat.